

Леся Українка

Блакитна троянда

Драма в 5 діях

Дійові люди

Любов Олександрівна Гощинська – панна, сирота, 25 літ.

Олімпіада Іванівна Колчевська – її тітка, стара вдова, живе при ній.

Орест Михайлович Груїч – молодий письменець, недавно скінчив університет.

Марія Захарівна Груїчева – його мати, не дуже стара, енергійна на вид жінка.

Сергій Петрович Милевський – *bonvivant* середнього віку, в часі «других молодощів».

Олександра Вікторівна (Саня) Крашева – молода панна, учениця музикальної школи, товаришка Любові.

Острожин – літератор, журналіст, старший по виду, ніж по літах.

Андрій Борисович Крицький – студент, кінчаючий, товариш Любові.

Яків Григорович Проценко – старий лікар, приятель Любові і її тітки.

Надежда Петрівна – знайома пані на водах.

Психіатр – молодий лікар на водах.

1-ша панночка.

2-га панночка.

Хлопчик, Дівчинка – вуличні діти.

Дія перша

Хата Гощинської, салон. Убраний не убого, але й не дуже розкішно, тільки фантастично, без великої симетрії; двері й вікна з драпіровками. Піаніно, мольберт, картини, бюсти і статуетки, консолі, квітки, вазони і букети; багато книжок і чимало дрібниць. Свічадо теж задрапіроване і прикрашене плюшем; вишиваних клаптиків і серветочок зовсім нема. Загальний тон убрання хати темно-червоний. Окрім картин, на стіні висить зброя, пістолі, ножі і т. ін. Посередині скляні двері на ганок, вихід в сад, ними входять знадвору в хату; по ліву руку від них при стіні велика скляна

шафа з книжками, здебільшого товстими, в палітурках; по праву – етажерка, теж з книжками, здебільшого в гарних оправах. На лівій стіні двері в столову, на правій теж двері – зимовий вихід. На авансцені, праворуч, – круглий столик перед канапою, на ньому великий букет і журнали та газети. Крісла біля нього; віддалік серед сцени крісло-коліска, ліворуч, теж на авансцені, менший столик, на ньому альбом з фотографіями. Піаніно трохи в глибині, не при самій стіні; на ньому зверху лежить багато нот в неладі, воно одкрите, і зшиток нот покинутий після грання; біля нього консоль з тропічною рослиною. Праворуч, в глибині, камін, заслонений мальованим екраном; на каміні оригінальні кухлі і чималий старосвітський дзигар.

Вихід 1

Олімпіада Іванівна і пані Груїчева сидять поза більшим столом. Олімпіада Іванівна щось плете, а Груїчева розкладає пасьянс.

Олімпіада Іванівна

(насуплена, невдоволена, поглядає на дзигар, сердито здвигає плечима)

Сьома година! Так і єсть! Ет, бог зна що!

Груїчева

От журитесь ви, Олімпіадо Іванівно, а я вже привикла до тих гулянок.

Олімпіада Іванівна

Та ви думаєте, чого я турбуюсь? Того, що, борони боже, потопляться? Ні, з таким гребцем, як ваш Орест, сього не страшно, а тільки чи Любочці ж при її здоров'ї...

Груїчева

А що, хіба вона слаба?

Олімпіада Іванівна

Та ні, богу дякувати; та все-таки лікарі лякають, – бережіть її, кажуть. Чи я ж би її не берегла? Та коли ж як насупить брови, нестотно, як покійна мати її, та скаже: «Не мучте ви мене!» – то у мене й руки опустяться, ну, що їй скажеш?

Груїчева

Та вже звісно, ви її змалку балуєте.

Олімпіада Іванівна

А що ж з нею робить? Правду кажучи, тільки й її, що погуляє бідна дитина; може, так де й щастя своє знайде, а то що ж сидіти, як замурованій... Товариство тільки у неї таке, не подобається мені. Отой підтоптаний Милевський (крутить головою), чистий цуцик. А отого, як вона називас, товариша її, знаєте, Крицького, то я просто боюсь: ще яку халепу наведе! І що то тепер повелось: товариш, товаришка! По-моєму, жінка жінкою, а чоловік чоловіком; яке там товаришування! Ну, я не кажу, приміром, друзі дитячих літ, от як ваш Орест...

Груїчева

(холодно)

Та що ж Орест?

(Складає карти)

Це якийсь зачарований пасьянс, ніяк не виходить!

Олімпіада Іванівна

(поглядає на неї скоса, стискає губи і поводить головою; потім дивиться на дзигар)

Ні, далебі, вони міри не знають, це ж просто...

(Робить широкий жест рукою.)

В одчиненому вікні, ліворуч від середніх дверей, з'являється Любов; вона лукаво поклала палець на уста, а другою рукою комусь, щоб мовчав, їй за букетом не видно пані Груїчеву.

Любов

Тіточко! де ваш ареопаг? Перед ким ораторствуєте?

Олімпіада Іванівна

Що? Ах, Любочка! Нарешті! Ну, як же можна?!

Любов

Ні, ні, ні, не слухаю!

(Махає руками, сміється і відступає од вікна.)

За сценою чути її голос: «Панове, ходімо в хату!...»